

Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Tarafından Yapılan İhalelerde İhale Süreci

Anayasa'nın 135. maddesine göre kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir. Bu kuruluşların merkezi idareden bağımsız özerk bütçesi bulunmaktadır.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları Kamu İhale Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edildiği üzere, meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları Kanun kapsamından muaf tutulmuşlardır. Bu birimlerin satın alma işlemleri ihale mevzuatına göre yapılmıyor olsa da, Anayasa'nın 135/5 maddesi uyarınca idari ve mali denetimleri her bir meslek kuruluşu için konulan ilgili kanun ile düzenlenmektedir.

Kanun'a dayanarak çıkarılan iç düzenlemeler ile ihale usulleri belirlenmektedir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına kendi ihale usullerini belirleme hakkını, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun geçici 4'üncü maddesi vermektedir. Bu maddeye dayanarak mesleki kuruluşlar ve istisna kapsamındaki her türlü kuruluş iç düzenleme çıkarmak ve kendi kurumsal ihalesini yapmaya yetkili olmaktadır.

Örneğin 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun geçici 10. maddesi

ile kurulan Türkiye Barolar Birlięi'nin ihtiyaç duyduğu alım, satım, yapım, hizmet ve onarım işlemleri, birliğin yönetim kurulunca çıkarılan bir yönerge ile yürütölmektedir. Bu yönergede yer alan düzenlemeler ve ihale usulleri, genel ihale mevzuatı ile büyük farklılıklar göstermemektedir.

Anılan yönergenin 6. maddesine göre, Birlik yönetim kurulu tarafından bütün ihale işlemleri yürütölür ve bunun için bir ihale komisyonu oluşturulur. Bu komisyon ihalenin kapalı teklif, açık teklif veya pazarlık usulünden hangisi ile yapılacağına öncelikle karar vermektedir.

Yönergenin 17. maddesi uyarınca ihale edilecek işin niteliği, türü ve miktarı, ihale usulü, ihaleye katılma şart ve yeterlilikleri, teminatın niteliği ve miktarı, fesih nedenleri, işin yapılma şeklini gösteren bir şartnamenin komisyon tarafından tanzim edileceği belirtilmiştir.

12. maddede ise bu şartnamenin ilanı ve tekliflerin nasıl yapılacağı düzenlenmiştir. Buna göre, İlanlı kapalı teklif isteme usulü alımlarda, ilanın şekli ve adedi, ilanda yer alacak hususlar ile isteklilerde aranılacak şartlar şartnamede belirtilerek ilan edilir. Bu usulde, teklifler yazılı olarak yapılır.

Teklif mektubu bir zarfın içine konulduktan sonra, zarfın üzeri teklif veren firma ismi, teklif verdiği konu belirtilerek, teklif verence imzalanır. Teklif mektubu şartnameye uygun hazırlanmalı, istenilen bilgi ve belgeleri de kapsamalıdır. Teklif mektuplarında teklif edilen tutar rakam ve yazı ile tutarlı olmalı, teklif mektupları şirketi temsil etmeye yetkili kişilerce imzalanmış olmalıdır. Kapalı teklif zarfları açıldıktan sonra, teklif sahibi firmalarla pazarlık yapılabilir